

Күршеңне хөрмәт ит

Күрше хақы турында Пәйгамбәребез Мөхәммәд галәһис-сәләм үзенең бер хәдисендә болай дигән: «Әгәр кеше Аллаһы Тәгаләгә ышанып, иман китерсә, үлгәннән соң төрөлүгә ышанса, тәкъдирнең начарына да, яхшысына да ышанса, күршесен хөрмәт итсен, рәнжәтмәсен, тынычлыкта тотсын».

Пәйгамбәребез Мөхәммәд галәһис-сәләмнең күршесе һәркөнне аның өе янына, ул йөри торган юлга чүпләрен чыгарып түгә торган булган. Көннәрдән бер көнне Мөхәммәд галәһис-сәләмнең юлына чүп түгелмәгән. «Әллә күршем чирләдемә икән?» – дип, ул аның хәлен белергә керә. Гел начарлык эшләсәм дә, ул минем хәлемне белергә кергән, дип күршесе бик нык гаҗәпләнә. Шушы хәлдән соң гел начарлык эшли торган күршесенең күңелә үзгәргән, ул иманга килә, мөэмин-мөселман булып, яхшы күршегә әйләнә.

Күршеңнең кайгысына сөөнмә. Чөнки Аллаһы Тәгалә аңа рәхим-шәфкать кылырга, ә сиңа бәла-каза җибәрергә мөмкин. Үз туганнарыңнан соң синең якын кешеләрең булган күршеләр белән яхшы мөгамәлә кылып, шатлык һәм кайгыларың уртаклашып, кирәк булганда аларга булышып, хәер-догаларың алып тору - бик саваплы гамәл. Күршеләрне хөрмәт итеп яшәргә кирәк, аларның хәтерләрен калдырырга һич тә ярамый. Күршеләрегезнең нәрсә эшләгәннәрен, нәрсә сөйләгәннәрен качып тыңлап тормагыз, гайбәтләрен кешегә сөйләп йөрмәгез, яла якмагыз. Киресенчә, һәр эштә аларга булышырга тырышыгыз. Аллаһы Тәгалә: «Күршесен рәнжәткән кеше җәннәткә кермәс», – дип боерган. Коръәндәге «Ниса» сүрәсенең 36 нчы аятендә: «Һәрвакыт күршеләрегезгә игелек кылыгыз», - диелә.

(“Дин вә йола” газетасыннан)

Сабырлык белән үткәр

Арабызда: «Башка кешеләр рәхәт яшиләр, бер кайгылары да юк, кайгы гел миңа гына килә», – дип йөри торган кешеләрне әледән-әле очратырга мөмкин. Болай уйлау хата һәм Аллаһы Тәгаләгә тел-теш тидерүгә кайтып кала, Аллам сакласын. Әгәр шул «рәхәт, бернинди кайгысыз яшиләр» дип уйлаган кешенең хәлләре тикшереп каралса, ихтимал, алардагы кайгылар тагы да зуррак булуы ачыкланыр. Дөнъя – кайгы йорты, бер сәгатъ шатлыгы булса, ике сәгатъ хәсрәте була.

Сабыр итүчеләр һәм Аллаһы Тәгалә тарафыннан килгән казаларга риза булып торучылар хакында Коръән-Кәримдә зур вәгъдәләр бар. Шулар вәгъдәләргә ышанып, гамәл-гыйбадәт кылучыларның бәхәтле булуларында шөбһә юк. Килгән бәләләргә сабыр

итү һәм казаларга буйсыну – бәла булмый һәм казалар күрелми торган җәннәтләргә алып бара торган бердәнбер юл. Адам баласының дөнъяда яшәгән вакытта кайгы-хәсрәтләр күрмичә гомер сөрүе мөмкин түгел. Мәгыйшәт һәм хәят тигәнәк һәм чәнечкеле агачлар өстендә йөрүдән, мәшәкәт дулкыннары белән көрәшәп яшәүдән гыйбарәт. Акыллы кеше шушы мәшәкәтләрдән авырсынмаса һәм киләчәктәге рәхәтләрен өмет итеп алардан җиңелмәскә, күңелен төшермәскә тиеш. Чөнки Коръән-Кәрим һәр авырлык соңында җиңеллек булуын вәгъдә кыла. Мөселман кеше, әлбәттә, шул вәгъдәне хәтерләп, күңелен юатыр һәм үзенә нәсыйхәт дәрәсләре бирер.

(“Дин вә йола” газетасыннан)

БӘЕТ

Йөрәгемдә яши олы сөю

(Яраткан иремә багышлыйм)

Йөрәк әрни, бәргәләнә күңел,
Сагышларга юк бит дөвә да.
Ялгыз аккош кайгыларым аңлап,
Җан авазга кычкыра һавада.

Мин талпынып җүрдән күтәреләм,
Сынаса да язмыш сындырып.
Ике балам яшәр бу дөнъяда,
Йөрәгемне, җаным тындырып.

Аерса да мине сөйгәнәмнән,
Мин язмышка башым имәдем.

Сындырса да, как-кат сынаса да,
Мин бәхәтсез булдым, димәдем.

Йөрәгемдә яши олы сөю
Давылларга каршы барырлык.
Балаларым биргән көч һәм дәрман
Хәсрәтләргә каршы торырлык.

Лилия ДАУТОВА.

Нурлат шәһәре.

«Әшһәдү әллә иләһә илләллаһү үә әшһәдү әннә Мүхәммәдур-рәсүлуллаһ!» дип иман китерәмен!» – дип, нәсара иманга килә. Шулай Гашура көне хөрмәте сәбәплә, фәкыйрьгә ярдәм итүе белән нәсара иман бәхәтенә ирешә...

ГАШУРА КӨНЕ НАМАЗЫ

Ибне Габбас радыйаллаһу ганһедан риваять кылына: «Кем дә кем Гашура көнен дүрт рәкәгать намаз укып, рәкәгать саен «әл-Фатыйха» уку белән 50 шәр мәртәбә «әл-Ихлас» сүрәсен укыса, Аллаһы Тәгалә аның үткән һәм киләчәк 50 ел гөнаһларын гафу итәр һәм югары күктәге җәннәттә аның өчен бер сарай булдырыр».

Гашура кичәсен гамәл-гыйбадәттә үткәрү мөстәхәб гамәлләрдәндер. Башка бер хәдистә Пәйгамбәребез галәһис-сәләм: «Кем дә кем Гашура кичәсен гамәл-гыйбадәттә үткәрел чыкса, ул Аллаһы Тәгалә каршында нәкъ мукаррабин фәрештәләр, ягъни Аллаһы Тәгаләгә бик якын булган фәрештәләр шикелле булып күрәнер», – дигән.

ГАШУРА КӨННЕ УРАЗА ТОТУ

Гашура көнне ураза тоту – сөннәт гамәлдәр. Мөхәммәд галәһис-сәләм Гашура көнендә ураза тотучыга карата: «Гашура көнен уразада үткәрүче кешегә бу көнне ураза тотучы мөселманнар санынча савап һәм шәһитләр савабын бирер», – дигән.

– Кем Гашура көнендә берәр ураза тоткан кешегә авыз ачтырса (авыз ачу мәҗлесенә

чакырса), барча Мөхәммәд галәһис-сәләм өммәтен авыз ачтырган кебек әжәргә ирешер. – Гашура көнен уразада үткәрүче – нәкъ бер елны тулысынча уразада үткәргән шикелле әжәрле булып.

– Бу көннең фазылын эзләгез, чөнки ул – Аллаһы Тәгалә каршында сайлап куелган бер мөбарәк көндәр. Кем бу көнне уразада үткәрсә, Аллаһы Тәгалә аңа янында булган фәрештәләр, пәйгамбәрләр, рәсүлләр, шәһитләр һәм изгеләр әжәрен бирер.

– Гашура көнне ураза тот, чөнки Гашура көненең уразасы бер еллык гөнаһлардан коткарыр.

ГАШУРА КӨНЕНДӘ УКЫЛА ТОРГАН ДОГА

Гашура көнне укыла торган дога да бар. «Бисмилләһир-рахмәнир-рахим. Сүбхәналлаһи миләл-мизәни үә муңтә-һәл-гыйльми үә мәбләгәр-рида үә зинәтәл-лә мәлжә үә лә мәнжә үә лә мәнжә минәл-лаһи иллә иләһи. Сүбхәналлаһи гадәдәш-шәфғый үәл-үитри үә гадәдә кәлимәтит-тәммәти бирахмәтиһи әстә-гыйсү лә хәүлә үә лә күвәәтә иллә биллә-һил-галийил-газыййи. Үә һүә хәсби үә нигъмәл-үәкилу үә нигъмәл-мәүлә үә нигъмән-нәсыйр. Үә салләллаһү галә сәййидинә Мүхәммәдин хайри халькый-һи үә галә әлиһи үә сахбиһи әжмәғыйн».

Жәгъфәр хәзрәт МӨБАРӘК әзәрләде.

(“Дин вә йола” газетасыннан)

Нәрвакыйт догада булмыйк

“Аллаһы Тәгаләнең рәхмәтеннән һәр-нәрсәне сорагыз, чөнки Аллаһы Тәгалә Үзен-нән хажәт сорауны сөя, гыйбадәтләренә изгәсе – шатлык көтүдәр”.

Пәйгамбәребез Мөхәммәд Мостафа галәһиссәләмнең әлегә хәдисеннән аңлашылганча, берәү Аллаһыдан хажәт сораһа, Аллаһы Тәгалә аңа сораган нәрсәне бирер, әмма кешедән хажәт сораучы, Аллаһының ачуына дучар була.

Икенче бер хәдистә болай әйтелгән: «Догабыз, әлбәттә, кабул булчак дип шикләнмәгән хәлдә Аллаһыга дога кылыгыз. Ләкин шуны яхшы белегез: Аллаһы Тәгалә гафил каләптән чыккан доганы кабул итми».

Шулай ук Пәйгамбәребез Мөхәммәд галәһиссәләм әйтте: «Дога – ул гыйбадәттер». Коръән берничә өлешкә бүленә, шул өлешләренә берсе догадан тора. Аллаһы Тәгалә Коръәндә безгә дога кылу үрнәкләрен өйрәттә. Шулар исәптән Аллаһы Китабында элекке пәйгамбәрләренә кылган догалары да еш очрый. Әлегә үрнәкләргә карап дога кыла торган булсак, без гыйбадәт кылган булабыз, һәрбер дога өчен әжәре бар.

Һәм шулай ук Аллаһы догаларыбызны кабул итсә, бу дөнъяда да, ахирәттә дә бөөк дәрәжәләргә ирешербез, иншә Аллаһ.

Күбәбез яшәтән үк дога кылып үстек. Жомга көннәренә, шатлык килгәндә, хәсрәт-кайгы килгәндә, нинди генә халәттә булганда да укый торган доганы барыбыз да беләбез. Ул доганы

хәтта намаз укымаган кешеләр дә белә, белмәсәләр өйрәнсеннәр, язып алсыннар. Бу дога - бөтен догаларның да патшасы: «Раббәнәә әәтинәә фи-д-дуньяә хәсәнәтәү вә фи-л-әәхырати хәсәнәтәү вә кыйнәә газәәбәннәәр». Мәгънәсе: «И, тәрбия кылучы Аллаһ, и, Раббым, шушы дөнъяда һәм ахирәттә безгә изгелекләр, яхшылыклар, хуш, яхшы тормыш насып итсәң иде».

Бервакыт бер гарәп кешесе Мөхәммәд галәһиссәләмгә әйтә: «Әгәр Аллаһы Тәгалә миңа ара ягыннан якын булса, мин Аңа шыпырт кына ялварырман, инде Раббым миннән еракта булса, мин аңа кычкырып ялварырман».

Әлегә вакыйгадан соң яңа аять иңә һәм һәрнәрсәгә ачыклык керә: «Әгәр бәндәләрем синнән Минем турында сорасалар, Мин, какыйкәтәтә, якын бит, Миңа дога кылып үтөнүченә догасына җавап бирермен. Шуңа күрә алар Миңа җавап кайтарсыннар һәм Миңа инансыннар! Шаять, тугры юлга басарлар» («Бәкара» сүрәсе, 186 нчы аять).

Кеше доганы һәркөн, һәрдаим кылырга тиеш. Дога кылу өчен уңайрак вакытларның булуы да мәгълүм. Мәсәлән, төннең өченче өлешендә яки яңгыр яуган вакытта дога кылу аеруча өнәмиятле.

Шулай ук догаларны һәр изгелектән соң кылырга мөмкин. Мәсәлән, намаз укыгач яки ураза вакытында. Жомга көнне исә, галимнәр фикеренчә, бер сәгатъ бар - бу сәгатътә кылган